

አማራው በዐይጣ የጨከኛነት ...

ብሥራት ደረሰ

ይህች ከትግርኛ የተወሰደች ተረታችን በጣም ገለጭ ናት፤ እወዳታለሁ። “ሰለምጣዱ ሲባል ዐይጣ ትለፍ” ትባላለች ወደ አማርኛ ስትጠለፍ። ግን ታዲያ ሁሉም ነገር ገደብ አለው፤ በተለይ የጊዜና የትግስት።

አማራው ዐይጣ ከምጣዱ አስክትወርድለትና ብቻ ለብቻ አስኪገናኙ ከሚገባው በላይ ታግሷል። ምናልባት ከ50 ዓመታት ለማይተናነስ ብዙ ዘመን። እንዲያውም ይህ ትግስቱና አርቆ አሳቢነቱ እንደፍርሀት እየተቆጠረ በጠላቶቹ ቤት ሳያስንቀው አልቀረም። እንጂ ለጀግንነቱም የሸንኮራውን አስማረና የጎጃሙን በላይ ዘለቀ ነፍሳት በሙት መንፈስ ጠሪ ጠንቋዮቻቸው አስጠይቀው መረዳት ይችላሉ። ሞት ሲዘገይ የቀረ መምሰሉ ዐይናቸውን ካልጋረደባቸው የአማራ እናት አነስንዴውንና አሳምነውን ብቻ ወልዳ እንደማታቆም ደግሞ በቅርቡ እንደሚያዩት አርግጠኛ ነኝ። ለነገሩ ጥጋብ እኮ መጥፎ ነው - ርሀብን ያስረሳል። ለዚህም ነው “ከተራብ ለጠገብ አዝናለሁ” እና/ወይም “የዱባ ጥጋብ ካለሰንቅ ያዘምታል” መባሉ።

አሁን አሁን አማራ ትግስቱ እየተሟጠጠ ነው። እግዚአብሔር አይበለው እንጂ አማራው ነሽጥ አድርጎት ይህችን ጥፍራም ባለጌ ዐይጥ ምጣዱ ላይ ቁብ እንዳለች በያዘው ቁድራ ቢዠልጣት ሲጥ ማለቷ አይቀርም። ዐይጤት የተማመነችው የአማራን ትግስት እንዲሁም የአማራን ከጠባብ የጎሠኝነት ስሜት የጠራ መሆንና የውጭ ኃይሎችን ሁለንተናዊ ድጋፍ መሆኑ ግልጽ ቢሆንም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ታሪክ ሊዘመዘም፣ ምድር የሚከብዳት ተዓምርም ሊገለጥ ጥቂት ጊዜ ቀርቷል። ፣ ይህን የማይቀር ነባራዊ አውነት ጠለትም ወዳጅም ይወቀው። እንዲህ የምለው ለጉራም ሆነ ለማስፈራራት እንዳልሆነ ደግሞ የኢትዮጵያ ታሪክ ምስክራ ነው።

አለምክንያት የሚሆን ምንም ነገር የለም። ሁሉም የሚሆነው በምክንያት ነው። እንደሚመስለኝ ምክንያቶችን ማገድ የሚቻለው የለም። ለምሳሌ የልጆቻችንን ወለጋ ውስጥ መታገት ምክንያቱና ሂደቱ እንዲሁም የሚፈጥረው ሳሊናዊና አካላዊ ቁስል በቃላት የማይገለጽ እጅጉን ከባድ ቢሆንም ማን ያውቃል እንደዚህ የሆነው ፈጣሪ በውጤቱ ኢትዮጵያን ከተዘፈቀችበት አረንቋ ሊያወጣት ሸቶ ይሆናል። ማን ያውቃል የነዚህ ልጆች መስዋዕትነት እንደፈረንጅኛው አባባል “የግመሊቷን ወገብ የሰበረው የመጨረሻው ገለባ ወይም የሣር አንጎ” ሊሆን ይችላል። ፈሊጦችና አባባሎች በምንጭ ቋንቋቸው ይበልጥ ይጥማሉና እነሆላችሁ - “The last straw that breaks the camel’s back.” የሞላ ብርጭቆ በአንዲት ጡብታ ምክንያት ይፈሳል፤ 99 ዲግሪ ሴንቲ ግራድ የሞቀ ውኃ አንዲቷን ዲግሪ ሴንቲ ግራድ ካለገኘ አይፈለም። ሕይወት እንዲህ ናት።...

ከአቢይ አህመድና አርሱ ከሚወክለው ቡድን፣ ከአዲፓና ከትህነግ፣ አዜማ ከሚባለው የከሰሩ ፖለቲከኞች ስብስብና መሰል አዘጥዛጮች በስተቀር በአሁኑ ወቅት ስለነዚህ የታገቱ ልጆቻችን ድምጹን የማያሰማ የለም። ቦኮ ሃራም በኢትዮጵያ ተከስቶ አዲስ ታሪክ እየጻፍን እንገኛለን። በነገራችን ላይ ሥልጣንና ስሙ-ጥርነት ያስከራቸውና ከዚያም አልፎ በለዩለት ሁኔታ በግልጽ ያሳቡዳቸው ወገኖች በተለይ አማራን ጥምድ አድርገው የያዙበት ምክንያት ሲፈተሽ ብዙዎቻችንን ላይገባን ይችላል።

ለሦስተኛ ዐይን ባለቤቶች ግን ጉዳዩ ብዙ ምርምርን የማይሻ በጣም ቀላል ነገር ነው።

አንድ ነገር አይኑርህ። ድሃ ሁን ወዳጄ፤ ድህነትንም አትጥለው። አንድ ነገር ኖሮህ ሰው እንዲቀናብህ የሚጣጠነውን የ“ምቀኛ አታሳጣኝ”ን የአማርኛ ተረት ለጊዜው ተወው፤ የማትሸከመው ዕዳ ያመጣብሃልና። አማራ እንዲህ ቁም ስቅሉን የሚያየውና ቤተሰቢያን እንደገባች ውሻ በማንም

መደዴ የሚሳደደው ሀብታም በመሆኑ ነው። ሀብታምነቱ የሚጀምረው በባዶ አግሩ የሚሄደው ገበሬ፣ ቀዳዳ ጨርቅ የሚሉብሰው ገበሬ፣ ለጎኑ ማረፊያ የሣር ፍራሽና አገዛ አንኳን የሌለው ምሥኪን ገበሬ እቤቱ ብትሄድ አግርህን አጥቦ መደቡን ለቅቆ በክብር ያሳድርሃል፤ ተንከባክቦም ይሸኝሃል እንጂ ክፉ ፊት አንኳን ላለማሳየት አጅግ የሚጠነቀቅ፣ ዐረመኔና ይሉኝታ ቢስም አለመሆኑን ስትታዘብ ነው። አማራ በርግጥም ሀብታም ነው።

ፈሪሃ አግዚአብሔር ያለው የታችኛውና ማንም ዋልጌ የሚረግጠው አማራ ሳይማር የተማረ፣ እንደ አለት የፀና ግሩም ሥነ ልቦናዊ መደለድል ያለው፤ ለሰው በተለይም ለአንግዶች የሚራራና በተፈጥሮው ኩሩ ሕዝብ ነው። ይህን ስል ስለአማራ እንጂ ስለሌላ ስላልተናገርኩ ፀጉር የሚሰነጥቅ ሽውራራ እንዳይኖር ማሳሰብ አፈልጋለሁ።

ይህ ሕዝብ በኢትዮጵያ ውስጥ አያለ፣ በሃይማኖቱ የፀናና ለኢትዮጵያ ቀርቶ ለአፍሪካ ጎብረትና ውሳይት ደጀን የሚሆን ይህን መሰል የአንድነት አቀንቃኝ ሕዝብ በአፍሪካ ቀንድ አካባቢ አያለ ዕንቅልፍ የማይወስዳቸው በፈረንጅኛው አጠራር Big Brothers ወይም Uncle Sammy የሚባሉ የNegative Energy ዋና ምድራዊ አምባሳደሮች አሉ። በዚያ ላይ ከአባይና ጣና እንዲሁም ከፀረ-ተንበርካኪነት የጥቁር ኩሩ ሕዝብነት ጠባያችን፣ ከዐድዋ ድልና ከመሳሰለው የአሸናፊነት ታሪካችን ጋር የሚገናኝ ብዙ ጣጣም አለብን። በአግረ መንገድ ለመጠቆም ያህል የነሱም ኃይል የሚዘልበት ዘመን አጅግ ተቃርቧልና ደስ ይበለን።...

አሁን ኢትዮጵያ ውስጥ ከአሥር እንደተለቀቀች ጥጃ እንዳሻቸው አየፈነጠዙ የሚገኙት ከዚህ አፍራሽ ኃይል ጋር በአንድ ወይ በሌላ መንገድ ጡት የተጣቡና ነፍሳቸውን ለሲያል ሥጋቸውን ለሀብትና ለሥልጣን የገበሩ የውስጥና የውጭ ምንደኞች ናቸው። አዳጫ መድረክ ላይ ቢቅጠፈጠፍና እዚህ አያሳገተ ከውጭ አሰረኞችን ይዞ ቢመጣ አውነት እንዳይመስልህ። ሊቀ ሣጥናኤልም የአግዚአብሔርን ሥልጣን የሚገዳደር ኃይልና ግርማ ሞገስ እንደነበረው መዘንጋት አይገባም። ስለሆነም በአቢይ ዲሰኩር መነፍለል ማለት የዲያብሎስ ምርኮኛና አምላኪ መሆን ነውና ተጠንቀቁ! ይህ ሰው በኢትዮጵያ የአጋንንት ወኪል ነው። የምታመልኩት አምልኮታችሁን ቀጥሉ፤ አልቃወምም። ሰው በወደደው መቁረቡ፣ ወደው የዋጡት ቅልጥምም ከብርንዶ ይልቅ መጣሙ አሁን አልተጀመረምና ስትፈልጉ ጽላትም አስቀርጸችሁ ስገዱለት። እነእዩ ጩፋስ ሕዝቡን ሣር አያስጋጡት አይደል! ዘመኑ እኮ የመልቲቶች ነው - የአጭበርባሪዎች። በሀገራችን የሚታየው ጉድ እኮ መፈጠርን ያስጠላል።

አማራው ሩቅ በማሰብ ምጣዱ እንዳይሰበርበት ሲጠነቀቅ መቆየቱን ገልጫለሁ። ለምጣዱ ሲል ታናናሾች ሲያዋርዱት፣ ቅሌታዎች ራሳቸው ቀልለው ሲያቀሉት ሁሉንም በመታገስና አየሆነበት የነበረውንና አሁንም አየሆነበት ያለውን ሁሉ በማመንና ባለማመን ስመመን ውስጥ ገብቶ ብዙ ጊዜ አሳልፏል - ታዛቢን አስኪገርም ድረስ።

ከአሁን በኋላ ግን ይህ ለአጋንንት ውላጆች ወርቃማ የሆነው የጨለማ ዘመን በብርሃናማ ዘመን ሊተካ ዳር ዳር አያለ ነው። ያለ መስዋዕትነት ደግሞ ድል የለም። የመስዋዕትነቱን መጠንና የትግሉን የጊዜ እርዝማኔ አንድዬ ያሳንሰልን ብሎ መጸለይና ሁሉም የሚጠበቅበትን ማድረግ እንጂ “እንዲህ ሆንኩ፤ እንዲህ አደረጉን” አያሉ ማለዘኑ እነሱን ከማስደሰት ባለፈ ጠቀሜታ የለውም። እንግዲህ እነአቢይ ያበጠው ይፈንዳ ብለው በአማራው ላይ የጦርነት ፊሽካቸውን ነፍተዋል። ሰው ሊያደርገው የሚችለውን መጥፎ ድርጊት ሁሉ (All the evil that men can do!) በአማራው ላይ አየፈጸሙ ነው። የወሬ ቋቋ ኢዜማ ተብጮው ሳይቀር የት ይደርሳሉ የተባሉ ጥጆችን ሉካንዳ ቤት እንዲልከሰከሱ አያደረገ ገንዘብ የተጫነች አሁያ በርግጥም የማትደረግሰው ምሽግ እንደሌለት ለብዙኛ ጊዜ እንድናረጋግጥ አያደረገ ነው።

ለማንኛውም ዐውድማው ተለቅልቋል። በልግና መኸሩም ሊወቃና ምርትና ግርዳ ሊለይ ዝግጅቱ በመገባደድ ላይ ነው። ... ማበራየቱ ትንሽ ሊዘገይ የሚችለው - ለወራትም ቢሆን - እነዚህ ልጆች በሕይወት ከተገኙ ብቻ ነው። ይህም አጠራጣሪ ነው። ስለዚህም ይህ ባተሌ ጠ/ሚኒስትር ላኪዎቹን ለማስደሰትና የማስመሰል ድራማውን ለመተወን እዚያና እዚህ እንደባዘነ በኃጢአታችን ምክንያት ለርሱ የተሰጠችውን ትንሽዬ ጊዜ ወደማጠናቀቁ የተጠጋ ይመስላል። “ከተሳፋሪ ጋር ቲኬት ቆርጦ ሄደ” እያሉ ከበሮ ሲመቱለት ይገርመኛል። እንደዚህ ሰው ያለ ቲያትረኛ በዓለም አልነበረም፤ ወደፊትም የሚኖር አይመስለኝም።

ምን አለፋችሁ ያልተሞከረ በሬ ይፈተናል። ይህን የታሪክ ፈተናም በድል ይወጣል። ከዚያም ኢትዮጵያዊነት እንደጥንት እንደጧቲ ያብባል፤ አዝመራውም ይጎመራል። የሆኖ ሆኖ ልጆቻችን ሞተውም ከሆነ ነፍሳቸውን በኢብርሃምና በያዕቆብ አጠገብ እንዲስቀምጥልን እንጸልይ፤ ካልሞቱም በቅርብ ቸር ወሬ ያሰማን። የሚያስለቅሰን የአሚሚታቸው ጉዳይ እንጂ እኛስ ከነሱ በምን ተሻልን? በቁም ገድለውን የለም እንዴ? እነ አቢይ ግን ልጅ አይውጣላቸው፤ ማንም የኢትዮጵያ ጠላት ጥቁር ውሻ ይውለድ - አንተ ወንድሜ ደግሞ “መጽሐፉ <ተራገሙ> አይልም” አትበለኝ - መራገም እንዳንዴ ይፈቀዳል እባክህን - አዮብ የተፈጠረባትን ቀን ረግሞ የለ?